

Statsforfatning for en islandsk Stat, som ikke er til, og altsaa først derved skulde stables. Opgaven er ganske simpelt den, af de samme Grunde, hvorfor man i sin Tid udføndrede de udelukkende islandske Anliggender fra de raadgivende Provindsialstænder ved at indstifte Althinget, nu at give dette, som imidlertid har erholdt en mere folkelig Sammensætning, en saadan udvidet Myndighed, at vore islandske Medborgere med Hensyn til Styrelsen af deres særlige Anliggender faae den samme Frihed, som vi Danske have med Hensyn til vore Anliggender. Omfanget af Islands særlige Anliggender er vel allerede givet ved Forordningen af 8de Marts 1843, men det vil fra dansk Side sikkert ikke møde den mindste Vanskelighed at give Islands særlige Forfatning al den Fylde, som Landets Forhold paa nogen Maade kunne bære. Islands afføndrede Betingelser, dets særegne Naturforhold og Befolkningens historiske og sproglige Eiendommelighed have medført, at Islænderne nu maae betragtes som en selvstændig Green af den nordiske Folkestamme, og saaledes for sig kunne paakalbe den Nationalitets-Grundsætning, som vi Danske mindst af Alle kunne miskjende; de have tillige bevirket, at Kjendskabet til Islands Forhold og Behov ikke i tilstrækkelig Grad findes iblandt os. Det er en i det Væsentlige stedlig, saavidt muligt til Islænderne betroet Forvaltning og et særligt, med tilstrækkelig Myndighed udrustet islandsk Folkeraad, som vil være det bedste Middel til at fremme Landets Dykkomst og Befolkningens Vel. Danmark og Island ere derfor i lige Grad interesserede i, at dettes Selvstændighed erholder al den Styrke og dets Selvwirkomhed alt det Raaderum, som er foreneligt med dets egne Kræfter og med dets Forbindelse med det danske Rige. Denne Forbindelse tør anses for at være tilstrækkelig betrygget, naar det med Hensyn til alle almindelige Anliggender vedbliver at høre under Rigets Lovgivningsmagt og Statsstyrelse ifølge Rigets Grundlov, hvis Forandring naturligtvis ikke kan gjøres afhængig af en „Dvereenkomst mellem de lovgivende Myndigheder for Danmark og for Island“, og naar den øverste Vedelse af dets særlige

Anliggender af Kongen kun kan betros til en for Rigsdagen ansvarlig Minister. Den begrænsede Selvstændighed, som kan tilkomme Island som et Biland, synes imidlertid at være hævdet ved den i Regjeringsudkastets § 2 indeholdte Fortegnelse over de Anliggender, som agtes henlagte under en særlig islandsk Lovgivningsmagt og Forvaltning, og den er derfor — kun med nogle mindre Forandringer — optagen i nedenstaaende Forslags § 2. Det er deri udtrykkelig udtalt, hvad der antages i Lovudkastet at være forudsat, at den offentlige Postforbindelse mellem Danmark og Island bæres og bestyres af det første, og at den, som Folge deraf — saaledes som vedtaget af Folkethinget — ikke af den islandske Lovgivningsmagt kan bebyrdes med nogen Afgift til Island (saasom Læstpenge af de i denne Fart anvendte Skibe), hvilket vilde være det samme, som at Island kunde besfatte den danske Statskasse. At det ved Siden deraf er foreslaaet tilføjet, at den islandske Lovgivningsmagt ikke skal kunne affkaffe islandsk Sagers Appel til Rigets Høiesteret, har kun sin Grund i, at det Modsatte sees at være forudsat i et Althinget tidligere forelagt Forslag, og behøver ingen anden Retfærdiggjørelse end den, at en Forandring i Høiesterets Virkefæde kun kan skee ved en af Rigsdagen vedtagen Lov. Dette er de to eneste særlige Forbehold, som Udvalget har anseet det for nødvendigt at tage med Hensyn til Omfanget af Islands særlige Anliggender.

For saavidt disse Anliggender udelukkende vedkomme Island, frembyder Sagen ingen Vanskelighed; det er da Kongen og Althinget, som paa den i Forfatningsloven foreskrevne Maade udøve den lovgivende Myndighed over samme, uden Medvirkning og uden Control fra den danske Rigsdags Side. Paa den anden Side er det en given Sag, at dennes Myndighed over danske Sager ikke kan lide nogen Indskrænkning ved, hvad der maatte bestemmes i en særlig islandsk Forfatningslov, og at altsaa enhver Lov, som tillige angaaer Danmark, kun kan blive retsgyldig ved Rigsdagens Samtykke. Til at gøre Rigsdagens Medvirkning nødvendig er det dog ikke til-